

EXPUNERE DE MOTIVE

Confiscările bunurilor și sumelor de bani stabilite de instanțele de judecată se ridică la nivelul de sute de milioane de lei anual. Totuși, din datele comunicate de Direcția Națională Anticorupție (DNA) și Ministerul Finanțelor Publice (MFP) reiese că, din aceste sume confiscate se colectează maximum 5%, procent inadmisibil de mic, fapt care împiedică înfăptuirea justiției, aduce uriașe pagube bugetului de stat și subminează încrederea populației în actul de justiție. Pezenta propunere legislativă este menită să aducă procentul colectării cât mai aproape de 100%, prin îmbunătățirea prevederilor Codului de Procedură Penală în sensul introducerii verificării continue a stadiului colectării și valorificării bunurilor și sumelor confiscate de către instanțele de execuție.

În prezent, situația colectărilor sumelor confiscate de instanțele de judecată după ce s-a stabilit sechestrul asigurator arată o recuperare inadmisibil de mică, depășind rareori 5% din ceea ce trebuia colectat. MFP a comunicat prin adresa nr.71621 din 24.10.2014 următoarea situație:

Anul	Suma dispusă definitiv de instanță a fi confiscată	Suma efectiv încasată	Suma valorificată din sechestrare	Procentaj	
				Suma efectiv încasată	Din sechestrare
Total 2010	12.398.047,00 lei	461.809 lei	4.200,00 lei	3,73%	0,03%
Total 2011	21.794.487,30 lei	1.519.116 lei	6.981,30 lei	6,97%	0,03%
Total 2012	48.977.755,00 lei	2.310.928 lei	97.881,82 lei	4,72%	0,20%
Total 2013	57.830.874,45 lei	5.069.399 lei	228.077,00 lei	8,77%	0,39%
Total 2014 (primul semestru)	52.570.345,00 lei	8.645.317 lei	575.509,00 lei	16,26%	1,09%
Total general	193.562.488,75 lei	17.906.571 lei	912.579,12 lei	9,25%	0,47%

Din analiza acestui tabel rezultă că, între anii 2010 și primul semestru al anului 2014, bugetul de stat a fost prejudiciat cu o sumă în valoare de 193.562.488,75 lei - 17.906.571 lei = **175.655.917,75** lei sau, dacă ne referim la suma valorificată efectiv, prejudiciul se ridică la peste **192 milioane lei**, adică aproape **43 milioane EUR**.

Este evident că ANAF, organul responsabil legal cu colectarea sumelor și valorificarea bunurilor confiscate de instanțele de judecată, își îndeplinește numai în mică măsură această însărcinare legală. Discuțiile între factorii de răspundere pe această temă ce au avut loc în cadrul unei consfătuiri organizate de Expert Forum <https://www.facebook.com/media/set/?set=a.998929233454448.1073741847.173620892651957&type=1> au relevat multiple cauze ale acestei colectări ridicol de mici. S-a constatat, cu această ocazie, că nu există o instituție care să monitorizeze colectarea, colectarea fiind sarcina exclusivă a unităților locale ale ANAF, și că nu există nici măcar o evidență centralizată la nivelul ANAF în privința colectărilor. S-a propus înființarea unei autorități publice de monitorizare a bunurilor sechestrare care ar putea menține aceste bunuri la valoarea lor nominală în momentul instituirii sechestrului și Guvernul pare să agreeze această viziune.

Există însă o altă problemă majoră de management, care trebuie rezolvată prin lege. Confiscarea este dispusă de o instituție a statului, instanța de judecată, dar, conform legii, colectarea și valorificarea sumelor și bunurilor se face de către o altă instituție a statului, în prezent ANAF. Nu există, însă, din punct de vedere legal, decât o comunicare de la instanța de judecată către instanța de execuție și de la aceasta către executor, nu și o comunicare în sens invers, un feed-back, de la executor către centrul de comandă (instanța de executare), feed-back necesar pentru funcționarea corectă a oricărui sistem.

Codul de Procedură Penală (Legea nr. 135 din 1 iulie 2010), prevede, de exemplu, în privința pedepselor privative de libertate, pentru tratamentul medical obligatoriu sau pentru internarea obligatorie stabilite de instanțele de judecată, informarea obligatorie a instanței de executare privind aplicarea hotărârilor instanțelor de

judecată. În privința confiscării, însă, (Art. 574 Executarea confiscării speciale și a confiscării extinse) este prevăzută numai comunicarea unidirecțională, de la instanța de execuție către organul responsabil cu aplicarea a hotărârii instanței:

„Art. 574

Măsura de siguranță a confiscării speciale sau a confiscării extinse, luată prin hotărârea instanței de judecată, se execută după cum urmează:

- a) lucrurile confiscate se predau organelor în drept a le prelua sau valorifica potrivit legii;
- b) dacă lucrurile confiscate se află în păstrarea organelor de poliție sau a altor instituții, judecătorul delegat cu executarea trimite o copie de pe dispozitivul hotărârii organului la care se află. După primirea copiei de pe dispozitiv, lucrurile confiscate se predau organelor în drept a le prelua sau valorifica potrivit dispozițiilor legii;
- c) atunci când confiscarea privește sume de bani ce nu au fost consemnate la unități bancare, judecătorul delegat cu executarea trimite o copie de pe dispozitivul hotărârii organelor fiscale, în vederea executării confiscării potrivit dispozițiilor privind creațele bugetare;
- d) când s-a dispus distrugerea lucrurilor confiscate, aceasta se face în prezența judecătorului delegat cu executarea, întocmîndu-se proces-verbal care se depune la dosarul cauzei.”

Pentru îmbunătățirea funcționării confiscării se propune introducerea unei noi prevederi sub forma unei noi litere, e) după litera d) a Art. 574, cu următorul cuprins: „e) în oricare dintre situațiile prevăzute la literele a)-d), organele în drept a prelua și valorifica bunurile și sumele de bani sau, după caz, distrug lucrurile confiscate raportează instanței de executare, trimestrial, stadiul demersurilor, până la finalizarea completă a acestora, conform hotărârii instanței de judecată, precum și eventualele piedici întâmpinate în cursul procesului de preluare, valorificare sau distrugere, după caz. În urma raportării, stadiul demersurilor va fi publicat trimestrial de către instanța de executare, prin afișare la sediul său și pe site-ul propriu. Aceasta va sprijini, prin demersuri legale, inițiate din oficiu sau la cererea organelor responsabile, preluarea, valorificarea sau distrugerea lucrurilor confiscate, până la finalizarea completă a procedurii, conform hotărârii instanței de judecată”.

Această nouă prevedere legislativă va responsabiliza organele de execuție, în spatele ANAF, care se vor afla sub supravegherea instanței de execuție în privința îndeplinirii obligațiilor lor legale; va permite instanțelor de execuție urmărirea procesului de colectare pentru verificarea îndeplinirii actului de justiție; va permite cetățenilor, interesați în mod deosebit de înfăptuirea actului de justiție împotriva cetățenilor coruși, dovediți în instanță, să constate, în mod direct sau prin intermediul presei, recuperarea sumelor furate de către infractori de la contribuabilitii onești; ar permite instanțelor de execuție să întreprindă proceduri legale pentru a ajuta colectarea sumelor de către organele responsabile.

Prin colectarea reală a sumelor confiscate de instanțe s-ar înfăptui dreptatea socială în privința furtului din banii publici și cetățenii ar fi descurajați să întreprindă în viitor astfel de acte antisociale.

INIȚIATOR

Senator Valeriu Todirașcu

